

DEO OPTIMO MAXIMO UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,

Medicorum Orthodoxorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis vigesima primâ
mensis Martii, anno Domini M. DCC. LXXXII.

M. NICOLAO-JEANROY, Regii Medicorum Collegii
Nanceianorum Socio Honorario, Doctore Medico, Præside.

An Artuum reductio, Amputatio, procrastinanda?

I.

OMNES eodem cogimur. Affidet mors incunabulis, puero instat penè se
moventi, puberem laceffit, juvenem acrius prosequitur, virum de-
bellat, senem obruit, & obolam rapit Caron diù poposcitam. Ex morbis quibus
humanum genus indefessa metit, ne minores recenseas externos. Hos fovent, ac,
ut ita dicam, uno consensu meditantur corporum ingruentium perpetui conflic-
tus. Ex immaturo si quis fato pluries evaserit superstes, huic tot inter procellosos
exitus mens velut ab arce divulsâ fractis dimotisve partibus incubat anxios momor-
dens dies. Eo attentius itaque consideranda venit curandi methodus, quod cum
repente ac violenter faucietur homo, hunc præceps ac violenta quasi manet
medela. Ut sanitatis resurgant gaudia sæpissimè cruentantur artis beneficia. Vul-
neratorum verò salutis certius ne prospicies promptius operando? Num post
complicatas ossium fracturas & luxationes subito tentanda erit reductio? Nùm,
omni sublata conservandi membri spe, amputatio illicò celebranda ac vulnere
vulnus addendum? In relatis saltè casibus felicior ab expectatione operationum
exsurgit evenus.

II.

IN mentis & corporis murâ consensione, ac agitationum, ut ita dicam, æqui-
ponderatione totus vertitur sanitatis cardo. Ut corpus, mediantibus sensuum
organis, ab externis insultibus defendi voluit supremus omnium artifex, ita
cariorem sui portionem de corporis læsionibus nervorum ope admoneri decrevit.
Hinc dimanant morales in Physicum correlationes indivulsæ. Inde Chirurgus Me-
dicorum insistentes vestigiis totus non sit in apparatusum sordibus. Hi quibus res altius
rimari conceditur, Physicæ morbum internorum curationi nusquam, læso

animo, securè procedunt quin prius hic latitans sæpius causa detegatur & temperetur. Hinc Pharmaca vana cum Erasistrate rejiciunt, urente Antiocho. Similem hic curationem à flendo non fat D. de Bordeu perfectam memorari liceat. Actuarii primum scribam ardenti febre decem ab hinc diebus correptum invisebat perspicacissimus ille vir. Pulsus aderat inordinatus, fugax delirium, urinæ limpidæ, de convulso tandem ægrotante desperabatur: hunc puellam formâ siml & virtute præcellentem ardere interrogati retulerunt adstantes; pluries sponsam efflagitabat, hanc accersi jussit clinicus, & amicâ manu remedia offerri voluit; irritâ huc usque medicatione, brevi convaleuit æger. Quis vel in arte rudis rationum analogiâ ductus à præcipiti instrumentorum usu non deterreat si vel leviter omnia phænomena perpenset quibus stipantur fracturæ, luxationesque complicatæ? Luxatio autem audit partis cujuslibet solidæ à situ naturali dimotio. Hinc eruitur distinctio luxationis perfectæ & imperfectæ, ossium, tendinum, atque etiam musculorum. (ausæ recensentur externæ vel internæ; à contrariis motibus procedunt priores. ab humorum, aut peculiari sinoviæ crasi proveniunt aliæ. Fractura verò simplex devenit si unum, composita si duo rumpuntur ossa, complicataque si contusioni accedat vicinarum partium dilaceratio cum pungentibus ossium quisquiliis. Utrisque proficit ac medetur reductio. In amputatione resecatur pars quæ corpori aliena venit. Hanc quandoque requirunt aneurisma, anchylosis, fracturæque cum nimio ossium attritu, aut ubi instat nascentis gangrena. His morbis decumbens animatum corpus invadit horror, livescit facies, è periferiâ depluit gelidus sudor, cor filo quasi suspensum hæret, mentem brevi dolore exfuscitatum obsident inflammatio, febris, delirium, convulsio, & omnes velut in principio eradicatæ functiones ruinam undique minitantur. Hæc cum paucis diebus evadant, feliciorum ne exitum portendit cunctatio prudens? Nîm prætiosa minùs recenseri debeat membrorum salus quia, avulsis ramis, robustior adhuc vigescat arborum truncus? Ridicula comparatio, insanum dubium. Ægrorum itaque salutem jucundiùs prospicies, si cautè, prudenter, pièque crudelem instrumentorum pompam ex armamentario sollicitus ac tardè depromas.

I I I.

ETENIM si pericula quæ ab immensâ individuorum congerie huc illuc semoventium emergunt levi penicillo delineare tentemus, quam flebiles explicantur tragediæ! Hic vividissimè exagitatus aut somnians, fractâ bijugi currus rotâ, tritus humi procumbit. Ille diu adverso nixu onus sublevare conatur, distorto fractove membro, exanimis solo devolvitur: advolant auxilia; reductionem tentat adventans quisquis. An tutò discēs ab eventu. Si verò vulnerantur, contunduntur, dilaceranturque intimis partes adjacentes, sistas homo non cautè doctrinæ. Quæ pandis reconde instrumenta, ac dolorem dolori addere timeas.

Ultra hunc protrahi nequit quin resolvatur fibræ tonus; dormiunt Paræ, perfidè vigilat Atropos flamen refecare parata. In prudenti moratione salus, in audaci festinatione mors: & re ipsa quamvis indicentur operationes, indicationi citò parere nefas. Contigui, continuive solutionum subitanea reductio corporis vires frangit, & animi facultates suffilminat: quod quidè demonstrant frequens animi deliquium, & sensus motusque cessatio; irretita stagnant liquida, furtivè jam repens gangrenæ miasma omnes invasit aditus ni post inflata vulnera diffusi ægrotantes acerbissimo doloris sensu excrucientur. His etenim inter dolores vitam auspicasse parum, hanc servandi facultatem de cruciatibus mercantur. Hinc procrastinantur extractio fætus aut calculi, reductiove intestini ob atrociorem doloris sensum. Itaque operationi nusquam procedas quin priùs sedetur inflammatio, & compescantur animi motus: affulgeat spes, arceatur desperatio, ac tandè ita disponatur æger ut dolore intendatur non verò suffocentur functiones. Hæc si non oberventur, remediis perperam applicatis nedum solamen adducatur & sanitas revocetur, è contrâ exoriuntur nervosa symptomata, apparent exagitationes, motus convulsivi, febre depascitur corpus, scintillant oculi, tremunt nares & labia, mens delirio divexata artis vanæ ludit auxilia; ostia pede pulsata mors & reluctantem falce abigit quam curans manus avertere dedignavit. Infortunium ut vitet, moretur, blandimentisque amicè ægri curas fallens cunctando vincet.

I V.

AB artis limitibus quàm maximè distat diversarum operationum & instrumentorum adeptus ni cognitionibus Anatomicis, Physiologicis, Pathologicisque accedat experientia. Hæc Medicinæ parens observationum collectione semper sobolescit ac roboratur. Nostram itaque propositionem hac meliùs & stabiliùs firmari posse credimus. Quapropter quæ observata aut narrata nobis fors obtulit in facultatis palestram proferre ac inscribere concedatur: dum ad solemnem LUDOVICI decimi sexti inunctionis pompam magnificè disponderetur Remorum Ecclesiæ princeps, ex alto in pavementum decidit artifex quidam: frangitur humerus cùm ossis vehemè detritu, ac partium vicinarum dilaceratione; faucibus Nosocomio exportatur. Tentatâ reductione, irriti evadunt conatus: quo major erat extensio; eo magis augetur musculorum contractio. Brevi succedunt febris, delirium; convulsiones; de ægro jam conclamatur. Amputationem prædicant sanitatis ministri; periculosa doctrina: operationem graviora subsequuntur symptomata, & post tres horas fato fungitur convulsus. Similes eventus iisdem in quam multis circumstantiis operationi successisse à pluribus Medicis audivimus. Sex ab hinc mensibus aneurismate laborabat quidam in arteriâ poplitea; ægyrtam accersit ærumnis confectus æger; tumori applicatur escharoticum; aperto sacco, advolant

Chirurgi, & amputationi subito se accingunt. Absque ullo doloris sensu sicut & sanguinis effusione operationem subiit æger, ac velut syderatus periit. Hæc non ne animi pathematum potentiam in morbis & specialiter externis demonstrant & cunctationis laudes proclamant, invictè suadent & stabiliunt.

V.

SED adversus nos exurgit stimulus ingeminans hostium cohors. Thesim periculofam dicunt. Nimia retardatione clamitant mala adaugeri crudelioremque medelam requiri. Sed quid à præcipiti instrumentorum usu felicius emergit? Si inter expectationem ægrum defalcet mors, certè huic adjuvasset ante habita qualibet operatio; instant alii. Sed aperta fuerunt majora vasa, cum sanguine elabitur vita; quid contra nos? Hæmorrhagiam sedato sed membrum serva. Dicant alii, sed gangrena serpit; hanc arcere possunt Medici *. Si benignâ lineâ vivens à mortuo separatur & refecandæ partis locum indicaverit natura, tunc anceps quodlibet remedium. At saltem difficilior fit reductio. Non negamus; sed tutiorem nobiscum evadere concedas. Quidquid ergo jactitent protervi, nostræ propositioni obstant minus quam ægrorum salutî. In rebus modus. Eam tantum commendamus cunctationem quæ omnia moderari ac sedari permittit antequam operationem velut in naufragio tabulam arripiat ægrotans. Tot momentis rapti, tot exemplis devicti quid ni Concludamus?

Ergo artuum reductio amputatione, procrastinanda.

* Quod quidem luculenter demonstravit celeberrimus aëlis Præses in suâ Thesi, anno 1762 propugnata, quæ sic se habet: *An quamdî serpit Gangræna, etiam à causis externis, amputatio non tentenda?*

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Joannes-Baptista-Claudius
JEANNET DES LONGROIS.

M. Tuffanus-Claudius - Nico-
laus NAVIER, Academiæ
Catalaunensis Socius.

M. Franciscus THIERY DE
BUSSY, Consiliarius Medicus
Regis ordinarius in supremo
Senatu Parisiensi.

M. Franciscus - Nicolans SI-
MONNET, in Senatu Patro-
nus.

M. Edmund-Joachinus BOUR-
DOIS DE LA MOTTE.

M. Hugo GAUTHIER, Consi-
liarius, Medicus Regis ordi-
narius.

M. Franciscus DOUBLET, in
Senatu Patronus.

M. Michael-Franciscus DE LA
PLANCHE,

M. Ludovicus Gilbertus BOY-
ROT DE JONCHERES.

Proponebat Parisiis NICOLAUS - FRANCISCUS LAVERNE, Catalaunus;
Doctor Medicus Remensis, necnon Saluberrimæ facultatis Medicinæ
Parisiensis Baccalaureus, Thesæos Autor. A. R. S. H. 1782.

AB OCTAVA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAV Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi. 1782.